

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

58. An in Oratorio privato virtute Cruciatæ possit quis sumere
Eucharistia[m] in die Paschatis, si illum prorsus sumpserit in Parochia ad
satisfaciendu[m] præcepto? Et infertur virum privato, posse ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

non solum in rebus fauorabilibus, sed etiam in odio... Nota tamen Lector, omnia supradicta ne corrumant, stante declaratione S. Congregationis...

deuotione virtute Bullae non possit Eucharistiam sumere in Oratorio domus suae, vel sine Bulla in Ecclesiis Regularium...

Sup hoc adnotato inf. in tr. f. Ref. 723. & sup. in Ref. 44. recitauer in §. vi. & in Ref. 46. §. Nota. sed vide ea a princ. & in quatuor primis lin. huius Ref.

RESOL. LVII.

An in die Paschatis virtute Cruciate possit quis in Oratorio priuato alicuius domus sumere ex deuotione Eucharistiam, vel sine Bulla in Ecclesiis regularium?

3. Non praetermittam tamen hic adnotare non solum Suarez, sed etiam Tannetum in 3. part. disput. 5. quast. 8. dub. 8. num. 185. Auilam de censur. part. 5. disput. 4. sect. 1. dub. 8. in fine, Henriquez lib. 7. cap. 13. num. 4. Trullench ubi supra in Bulla Cruc. lib. 1. §. 3. dub. 8. num. 4. & alios docere virtute Cruciate non posse alicquem sumere Eucharistiam ab alio Sacerdote sine licentia proprii Parochi; sed ego, ut dixi, opinionem Vasquez puto probabilissimam, & tutam in praxi, quam nouissime sequitur Petrus Ochagaui de Sacram. tract. 3. de ministro Eucharist. quast. 4. numero. 16.

RESOL. LVIII.

An in Oratorio priuato virtute Cruciate possit quis sumere Eucharistiam in die Paschatis, si illam prorsus sumperit in Parochia ad satisfaciendum praecipio?

Et inferitur virum Nobilem, qui habet Indultum a Pontifice de Oratorio priuato, posse virtute Cruciate audire Missam in illo die Paschatis non obstante prohibitione dicti Indulti, & sumere Eucharistiam a Sacerdote seculari, vel Regulari in praedicta die; dummodo illa Communio non sit communio Paschalis idest, ut praecipuum annualis communionis adimpleat.

Imo, si habens Oratorium ob instant causam non potest Ecclesiam adire, ut in Paschate, ad implendum praecipuum Eucharistiam recipiat petita a Parocho licentia, & iniuste negata, ut in eo adimpleat, si habet Bullam Cruciate, potest adimplere in supra dicto Oratorio. Ex part. 9. tract. 1. Ref. 25.

§. 1. Negatiue respondet Trullench in Bull. Cruc. lib. 1. §. 3. dub. 7. num. 8. quia hoc priuilegium est contra ius commune: nam solis Parochis, vel illorum Superioribus, & Pastoribus de iure communi competit sacra Eucharistia ministratio, ideoque talia priuilegia stricte, & non ample sunt interpretanda, dato aliquo in quo operentur aliquod ius: at etiam si excipiatur prima dies Paschae, dantur quamplurimi dies, in quibus sufficientissime per totum annum dicta priuilegia sortiuntur suum effectum: ergo restringenda sunt, & minime amplianda. Nec obstat cap. Omnis, nam ibi non exprimitur dies Paschae; sed tantum praecipit, ut in Paschate Communio recipiatur, eodem modo, quo praecipit erat in cap. Et si non frequentius, & cap. Omnis homo, de consec. dist. 2. tempus autem Paschae secundum communem, non solum primam diem, sed etiam octo ante, & post comprehendit.

2. Sed affirmatiuae sententiae ego alibi adhaesi, & me citato, cum multis aliis, idem docet nouissime P. Bardi in Bull. Cruciate, par. 2. tract. 2. cap. 4. sect. 2. n. 12. Probatur haec sententia ex fine adaequato, quem habuit Pontifex ad excipiendum Paschalem Communionem: nam motus est ad limitationem hanc, ut fideles recognoscantur a proprio Parocho in receptione Eucharistiae facienda ex praecipio tempore Paschae: at si ponamus alicquem iam hoc praecipuum adimpleuisse communicando in Parochia, & a proprio Parocho; non tenebitur amplius pro eo anno communicare: ergo, si ex deuotione sacrum cibum sumat die Resurrectionis in alia Ecclesia, aut in Oratorio, & non in Parochia, non videbitur contra aliquod praecipuum agere.

Alibi in Ref. praeterita.

Contra Suarez, satis firmani probabiliter in mea 1. part. tract. 11. resol. 20. posse alicquem virtute Bullae Cruciate sine licentia Parochi accipere Eucharistiam de manu simplicis Sacerdotis: nunc queritur, an hoc efficere possit in Oratorio modo quo supra in ipso die Paschatis; Et negatiua sententia magis placet Regido de Trullench in exposit. Bulla Cruc. lib. 1. §. 3. dub. 7. num. 9. quia putat in illis verbis, cap. die Paschatis, non solum intelligi communionem tempore paschali, sed quae fit ipso die Paschatis.

2. Verum ego cum Suarez in 3. p. quast. 82. art. 3. disp. 7. lib. 3. ver. censeo igitur. Fagundez praec. 3. lib. 1. cap. 7. num. 8. & 9. Layman lib. 5. tract. 4. cap. 7. numero. 4. Coninch in 3. part. quast. 81. art. 3. num. 11. Miranda in Mensal. Pralat. tom. 1. quast. 4. art. 2. Ludou. de San Juan in summ. quast. 8. art. 3. dub. 1. de Sacram. Euchar. Filluicio, & Peirino ubi infra, puto in dictis verbis summum Pontificem excipere communionem paschalem, non materialiter, id est, quae in die Paschatis fit, sed formaliter, seu prout est praecipuum in lege quae praecipit semel in Paschate communicare, & ideo qui impleuit praecipuum ante Pascha, vel impletus est immediatè post intra illos octo dies, potest ipso die Paschae in Oratorio domus suae sumere virtute Bullae Cruciate Eucharistiam ex deuotione a simplici Sacerdote, quod etiam de omnibus aliis dicendum est sine Bulla, si sumant Eucharistiam modo quo supra in Ecclesiis Regularium, ut testatur Suarez, Fagundez, Layman, Coninch, Miranda, & Ludouicus de San Juan locis citatis, quibus etiam addi Filluicio tom. 1. tract. 4. cap. 9. numero 265. Peirinum in primleg. Minim. tom. 1. constitut. 1. Julij I. §. 32. numero 80. Praepositum in 3. part. quast. 80. articulo 1. §. 1. num. 60. omnino videndum, & Villalobos in summa tom. 1. tract. 7. difficult. 47. num. 4. ubi dicit: [En sus proprias yglesias pueden los Religiosos el dia de Pasqua dar la Eucharistia a los Seglares en contratiuum ex Azorio & Nauarro asserat Trullench ubi supra, quibus adde Syluium in 3. part. D. Thom. quast. 80. art. 11. quariur 1. concl. 2. Et ratio supradictorum est, quia Pontifices reseruauerunt in Bulla Cruciate, & in priuilegiis concessis mendicantibus illum diem Paschatis, intendentes vt saltem semel in anno omnes Parochiani suo Parocho se praesentarent pro communionem sumenda: qui autem se praesentauerunt, v. g. die Iouis Sancti, iam praecipuum impleuit & qui intendit se praesentare in die aliqua infra octiduum, intendit tempore congruo praecipuum adimplere, & ideo menti Pontificum satisfecisse videtur, vnde non apparet quare in ipso die Paschae quis ex Tom. IV.

Sap. hor.
item, a.
Verum, ad
medium, &
in aliis cit.
30

30. Sed contra hanc sententiam nullum aliud sit argumentum nisi à pari privilegio, nempe, ab illo, quod Regularibus concessum est, in quo cum excipiat etiam dies Pascha, & plures Doctores explicent exceptionem illam pro ipso die materiali Pascha, & impugnent contrarios diuersis adductis argumentis: eodem modo arguunt contra nostram opinionem, in qua exponimus limitationem hanc esse intelligendam de Communionem Paschali formaliter, & non materialiter sumpta, videlicet, de illa tantum, quae est sub praeccepto Ecclesiastico: obici igitur potest in hunc modum: Privilegium istud est contra ius commune; quia derogat iurisdictioni, quam habent Parochi in suas oues, proinde strictè est explicandum: igitur dies Pascha materialiter est intelligendus, nempe, pro ipso die Resurrectionis Domini. Respondeo, quamuis vt ego censo privilegium istud sit odiosum, atque adeò strictè explicandum, tamen non sequitur id quod aduersarij intendunt, scilicet sermonem esse de primo die Pascha: si enim Pontifex solùm exciperet diem illum, sequeretur inconueniens, nempe, posse aliquem communicare in suo Oratorio pro adimplendo praeccepto Ecclesiastico, si Communionem faciat alio die intra spatium dierum ab Ecclesia concessum, & non in die Pascha. Probatur sequela: nam iuxta interpretationem istam solus primus dies Paschalis excipitur, & nullus alius est exceptus: igitur cum nemo teneatur ad satisfaciendum huic praeccepto Eucharistiam sumere die Resurrectionis Domini poterit alio die in suo Oratorio praecceptum seruare, [Hucusque Pater Bardi, qui postea doctè vt semper solet, responderet ad argumenta Trullench. Vide etiam Ludouicum de la Cruz in Bull. Cruc. disputat. 1. cap. 5. dub. 5. num. 2. vbi firmat, quòd sensus clausulae Bullae, *Præterquam in die Paschatis*, intelligendus sit, quòd licet possit habens Bullam recipere Sacramenta, quando placuerit, & vbi cumque placuerit, excipitur tamen dies Paschatis, in quo non datur facultas ad communicandum ea Communionem, qua implendum est Ecclesiae praecceptum; bene tamen alia, vt si iam impleset praedictum praecceptum, vel postea impleturus sit.

4. Ex his verò aliqui inferunt, virum nobilem, qui habet indultum à Pontifice de Oratorio priuato, posse virtute Cruciatæ audire Missam in illo, non obstante prohibitione dicti indulti: posse inquam, audire Missam in die Paschatis, & sumere Eucharistiam à Sacerdote saeculari, vel Regulari, dummodo illa Communio, non sit Communio Paschalis, id est, vt praecceptum annualis Communionis adimpleat: nam Bulla prohibet in illa die communionem formalem pro adimplendo praeccepto, non materialem, de qua ipsi loquuntur. Imò Quintanadueñas in *Theol. mor. tom. 1. tract. 7. sing. 33. num. 4.* sic ait: [Si ob iustam causam habens Oratorium non potest Ecclesiam adire, vt in Paschate Eucharistiam adimplendum praecceptum recipiat, petita à Parocho licentia & iniuste negata, vt in eo adimpleat, si habet Bullam Cruciatam potest adimplere quia tunc in Oratorio eam recipiendi facultatem habet à Pontifice ex Cruciatæ, & sic à Nuntio non impeditur, ac alium de Parochia adire non valet intra terminum pro praeccepto assignatum.] Ita Quintanadueñas. Sed his obstare videtur declaratio Sacrae Congregationis Concilij, quam saepius in hoc tractatu citauimus, & ad verbum adduximus in fine Resolutionis quintæ. Adde, quod hæc omnia puto non esse in praxi deducenda, propter diffidia quæ cum Episcopis, & Parochis eius oriri possunt.

Quæ hic est
sup. Ref. 54.

RESOL. LIX.

An vrentes Oratorio virtute Cruciatæ teneantur fundere aliquas preces, & Oraciones; & an mensales, vel vocales.

Et de quantitate Orationis etiam agitur.

Idem dicendum est quoad Orationem mentalem, vel vocalem, & quoad quantitatem virtute Iubilæi.

Et an visitantes in domo sua Oratorium priuatum lucratur Indulgentiam Bulla Cruciatæ concessam visitantibus vnam Ecclesiam? Ex p. 9. tract. 1. Ref. 19.

§. 1. AD hoc dubium sic responderet Villalobos in *Suum. tom. 1. tract. 27. claus. 4. n. 13.* [Quanto sepe à la segunda parte desta clausula que dize que pueden en tiempo de entredicho oyr Missa, & c. le adierte, que concede, que puedan en este tiempo oyr Missa, y aliter à los officios diuinos, con que no ayán dado causa al entredicho; y dize, que quando quisieren vlar del dicho Oratorio, rezen por la conseruacion de la vision de los Principes Christianos, y vitoria contra infidels, lo qual es praeccepto conforme à la Bulla de Latin, que dize: *Aliquas preces Deo pro vitione Principum Christianorum contra infidels, eorumque contra eorum vitoria fundere teneantur, imponitur.* Mas no obligæ à pecado mortal, sino à venial, como adierte el Padre Fr. Manuel. [Ira ille. Cui adde Patrem Bardi diligenter hoc dubiū pertractat in *Bull. Cruc. p. 1. tr. 2. c. 3. sect. 5. num. 40.* & alios penes ipsum, qui optimè notat, ex contextu Bullæ non apparere hanc orationem debere esse vocalem, an mentalem: vnde firmat, quòd quocumque modo fiat ex his, erit iuxta Bullæ praescriptum; nam sub orationis nomine, ytraque venit; sic docent in simili materia Authores loquentes de praecibus, quæ fieri debent tempore Iubilæi ad lucrandam Indulgentiam. Laouitius de *Iubil. p. 1. cap. 18.* Alphonsus de Leo, ne eod. tract. 9. 10. sect. 2. & alij, quos ipse adduxit scribens de eadem re. At aliquando ex modo, quo iniungitur oratio, colligitur esse debere vocalem, vt si imponatur recitatio septem Psalmorum Penitentiae, aut quinque *Pater*, & *Aue*; tunc iuxta consuetudinem Ecclesiae, ista aut similia vocaliter sunt recitanda: at talis impositio non habetur in hac Bulla, proinde qualitas orationis erit in arbitrio orantis.

2. De quantitate verò orationis neque apparet determinatio in Bulla, proinde quælibet, quantumuis breuissima oratio, erit sufficiens ad hunc effectum. Probatum: quia, quoties opus aliquod indefinitè iniungitur, ad illud adimplendum satis erit quæcumque quantitas, dummodo in ea operis substantia saluetur. Sic docet Suarez in 3. part. tom. 1. disputat. 52. sect. 8. num. 5. loquendo * de elemosyna, & oratione praescripta in Iubileo: quamuis ibi in ordine ad acquirendam Indulgentiam, aliquam apponatur limitationem ex parte causæ, licet alij materia de Iubileo non sint contenti de quacumque minima oratione. Sed quidquid sit de Indulgentiis, in causa nostro non militat eadem ratio, proinde sufficiet quæcumque minima oratio ad praedictum effectum.

3. Nota tamen hic obiter, Patrem Lezanam non approbare, id quod ego docui, quòd scilicet, visitans in domo sua Oratorium priuatum lucratur Indulgentiam Bulla Cruciatæ concessam visitantibus vnam Ecclesiam: nomine etiam Ecclesiae, quo vtitur Bulla non veniunt, nec venire possunt hæc priuata Oratoria, cum sine dote, aut licentia Episcopi fundentur, sine illa profanentur, nec gaudeant alijs privilegijs Ecclesiae, ita Lez. in *Sum. to. 4. ver. Orat. n. 5.* nominatim contra me. Sed nostram sententiã, præter Trull. tenet nouissime P. Escobar.